

דף תרגול: כרטיסי מושגים - מבוא, נצרות וימי הביניים

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות ולהסביר מושגי יסוד בהיסטוריה ובימי הביניים
- להכיר את שלבי התפתחות הנצרות
- להבין את מבנה החברה הפיאודלית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – חלק א: שאלות רב-ברירה

- 1. ב – מקור שנוצר בזמן האירוע או בידי עד לו
- 2. ב – הצגה חד-צדדית כדי לשכנע
- 3. ב – 313
- 4. ב – תאודוסיוס
- 5. ב – הוא הפיץ את הנצרות בקרב לא-יהודים
- 6. ג – 1054
- 7. ב – מעניק אדמה והגנה לווסל
- 8. ב – איגוד של בעלי מקצוע אחד בעיר

חלק ב' – חלק ב: נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – מקור משני נכתב מאוחר יותר, על סמך מקורות אחרים
- 2. נכון – מ-476 בערך עד 1453/1492
- 3. נכון – כך מוגדר במושג
- 4. לא נכון – הרדיפות היו לפני 313, צו מילאנו נתן חופש פולחן
- 5. לא נכון – אפיפיור הוא ראש הכנסייה הקתולית
- 6. נכון – כך מוגדר המושג
- 7. נכון – התרחשה בשנים 1347-1351

חלק ג' – חלק ג: השלמת מילים

- 1. אמינות
- 2. צו מילאנו
- 3. טבילה
- 4. כנסייה האורתודוקסית
- 5. אביר
- 6. מעשר

חלק ד' – חלק ד: התאמה

- 1 – ב (מקבל אדמה ונשבע לשרת את הסניור)
- 2 – ו (איכר עובד את אדמת האדון)
- 3 – ה (לוחם רכוב לפי קוד האבירות)
- 4 – ג (מקום חיי נזירים ותפילה)
- 5 – ד (איגוד בעלי מקצוע בעיר)
- 6 – א (שכונה שבה גרו יהודים בעיר)

חלק ה' – חלק ה: סידור כרונולוגי

- 1. רדיפות הנוצרים בידי השלטון הרומי
- 2. צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
- 3. הנצרות הופכת לדת הרשמית בימי תאודוסיוס
- 4. הפילוג הגדול - פיצול לקתולים ואורתודוקסים
- 5. מסעי הצלב לכיבוש ירושלים
- 6. המוות השחור - מגפת הדבר באירופה

חלק ו' – חלק ו: שאלות פתוחות

- 1. מקור ראשוני נוצר בזמן האירוע (למשל מכתב מאותה תקופה), מקור משני נכתב מאוחר יותר על סמך מקורות אחרים (למשל ספר היסטוריה)
- 2. הסניור מעניק אדמה והגנה לווסל, והווסל נשבע נאמנות ושירות צבאי לסניור
- 3. כי מקור עלול להיות מגמתי, חד-צדדי, או לא מדויק, ויש לבדוק מי כתב, מתי וממה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מקור ראשוני נוצר בזמן האירוע; מקור משני נכתב מאוחר יותר
- תאודוסיוס, בשנת 380
- הווסל מקבל אדמה מהסניור ובתמורה משרת אותו ונלחם עבורו

טיפים להפעלה:

- ניתן להשתמש בכרטיסי המושגים מהדף כאמצעי חזרה לפני התרגול
- כדאי להדגיש את ציר הזמן: העת העתיקה, הנצרות המוקדמת, ימי הביניים
- חלק ה (סידור כרונולוגי) מומלץ לבצע בזוגות לחיזוק ההבנה

דף תרגול: כרטיסי מושגים - מבוא, נצרות וימי הביניים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה יש תרגילים על מילים חשובות: איך חוקרים היסטוריה, איך התפתחה הדת הנוצרית, ואיך הייתה החיים בימי הביניים.

📖 מילון קטן:

מקור ראשוני	מקור שנוצר בזמן האירוע עצמו
מקור משני	מקור שנכתב מאוחר יותר על העבר
פיאודליזם	שיטה של אדמה תמורת נאמנות ושירות
ווסל	מי שמקבל אדמה ומשרת סניור
צמית	איכר שעובד את אדמת האדון
השילוש	אמונה באב, בן ורוח הקודש
מסעי הצלב	מסעות כיבוש לירושלים מ-1096
המוות השחור	מגפה קשה באירופה 1347-1351

1 חלק א' – חלק א: שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה מקור ראשוני?

א) מקור שנכתב מאוחר יותר ב) מקור שנוצר בזמן האירוע או בידי עד לו ג) ממצא ארכאולוגי בלבד
ד) ספר היסטוריה מודרני

2. מה זה מגמתיות?

א) דיוק מוחלט ב) הצגה חד-צדדית כדי לשכנע ג) תיאור מאוזן ד) מקור אמין מאוד

3. באיזו שנה היה צו מילאנו?

א) 476 ב) 313 ג) 1054 ד) 1096

4. מי הפך את הנצרות לדת רשמית?

א) קונסטנטינוס ב) תאודוסיוס ג) פאולוס ד) ישו

5. מה עשה פאולוס?

א) הוא היה הקיסר הרומי ב) הוא הפיץ את הנצרות בקרב לא-יהודים ג) הוא כתב את הברית הישנה
ד) הוא היה אחד משנים עשר השליחים

6. מתי התפצלה הכנסייה?

א) 313 ב) 380 ג) 1054 ד) 1453

7. מה עושה סניור?

א) עובד את האדמה ב) מעניק אדמה והגנה לווסל ג) ראש הכנסייה ד) לוחם רכוב

8. מה זו גילדה?

א) סוג של מנזר ב) איגוד של בעלי מקצוע אחד בעיר ג) טקס דתי ד) שכונה יהודית

2 חלק ב' – חלק ב: נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מקור משני נכתב בזמן האירוע עצמו.	☐	☐
2	ימי הביניים נמשכו כאלף שנה בערך.	☐	☐
3	השליחים היו 12 תלמידיו של ישו.	☐	☐
4	רדיפות הנוצרים התרחשו אחרי צו מילאנו.	☐	☐
5	אפיפיור הוא ראש הכנסייה האורתודוקסית.	☐	☐
6	צמית הוא איכר קשור לאדמה שעובד עבור האדון.	☐	☐
7	המוות השחור היה מגפה שהרגה כשליש מאוכלוסיית אירופה.	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג: השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. _____ הוא עד כמה אפשר לסמוך על מקור היסטורי.

2. בשנת 313 קונסטנטינוס העניק _____ לנוצרים.

3. ה_____ הוא טקס הצטרפות לנצרות במים.

4. ה_____ היא הכנסייה המזרחית, מרכזה בקונסטנטינופול.

5. _____ הוא לוחם רכוב שנהג לפי קוד מסוים.

6. ה_____ הוא עשירית מהתוצרת שניתנה לכנסייה.

4 חלק ד' – חלק ד: התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. וסל	___	**א.** שכונה שבה גרו יהודים בעיר
2. צמית	___	**ב.** מקבל אדמה ונשבע לשרת את הסניור
3. אביר	___	**ג.** מקום חיי נזירים ותפילה
4. מנזר	___	**ד.** איגוד בעלי מקצוע בעיר
5. גילדה	___	**ה.** לוחם רכוב לפי קוד האבירות
6. רובע יהודי	___	**ו.** איכר עובד את אדמת האדון

5 חלק ה' – חלק ה: סידור כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המוות השחור - מגפת הדבר באירופה
☐	הפילוג הגדול - פיצול לקתולים ואורתודוקסים
☐	צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
☐	הנצרות הופכת לדת הרשמית בימי תאודוסיוס
☐	רדיפות הנוצרים בידי השלטון הרומי
☐	מסעי הצלב לכיבוש ירושלים

6 חלק ו' – חלק ו: שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. מהו ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני? תנו דוגמה לכל אחד.

2. הסבירו בקצרה מה הייתה מערכת היחסים בין סניור לווסל בשיטה הפיאודלית.

3. מדוע חשוב לבדוק את אמינותו של מקור היסטורי לפני שסומכים עליו?

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני?

מי היה הקיסר שהפך את הנצרות לדת רשמית?

מה תפקידו של ווסל בשיטה הפיאודלית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀